

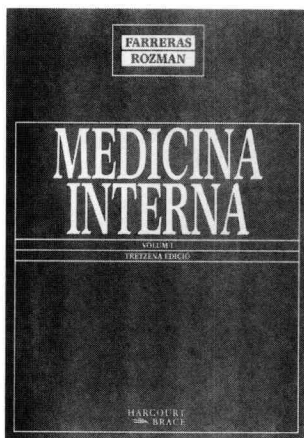
Llengua i Ús

Medicina interna

P. Farreras; C. Rozman.
Madrid: Harcourt Brace de
España, 1997. 2 vol.

Autora

Marta Aymerich
Acadèmia de Ciències Mèdiques
de Catalunya i de Balears

El mes de juliol es presentà a Barcelona la primera edició en català del llibre *Medicina interna* de Farreras i Rozman. Una obra del tot indispensable en la formació de pregrau a les facultats de medicina i de consulta obligada per als professionals; tant és així que aquesta edició catalana és la traducció —amb la revisió terminològica a càrrec del TERMCAT— de la tretzena edició, originalment en castellà. Essent com és una obra nascuda a Catalunya, com afirma el seu propi director, el professor Ciril Rozman, i amb la majoria d'autors catalans, no deixa de ser un gran encert que hagi estat publicada finalment en català. En aquest sentit, cal agrair el suport que ha rebut del Departament de Sanitat i Seguretat Social de la Generalitat de Catalunya.

Tanmateix, el més remarcable és que l'edició catalana del «Farreras-Rozman» marca un punt d'inflexió en la història de la medicina catalana perquè no n'existeix cap precedent. És la primera gran obra en el camp de la medicina interna que s'edita en català i això suposa un gran avenç en la cursa per assolir la normalitat també en la ciència. *El Diccionari enciclopèdic de medicina*, editat el 1990, suposà un gran pas, i ara s'ha assolit, sens dubte, una altra gran fita. A tall d'anècdota, d'estudiants, davant la necessitat de consultar el Diccionari tot sovint —per l'allau de terminologia específica que es rep— descobrírem mots en la nostra pròpia llengua fins llavors insofitats. Veíem com un glòbul vermell no era un *hematie* sinó una *hematia* i que aquells sorolls pulmonars, els quals sempre havíem anomenat *estertors*, es deien *raneres*. Ara, els estudiants i els professionals llegirem directament *ranera* quan consultem al «Farreras-Rozman» sobre patologia respiratòria.

Aquesta obra, en la qual intervenen més de 350 autors, és un tractat complet en dos volums de tota la medicina interna. Conté fins a 20 seccions que van des dels principis generals de la pràctica mèdica passant per totes i cada una de les branques de la medicina interna (cardiologia, gastroenterologia, hepatologia, malal-

ties infeccioses, neurologia, angiologia, hematologia, oncologia, endocrinologia, pneumologia, etc.). Essent transitoris com són els llibres en la ciència mèdica, pel constant avenç del cos de coneixements, és especialment útil la presència de bibliografia al final dels més de 2.000 capítols que conté aquest tractat. El «Farreras-Rozman» inclou també un apèndix amb sempre agraïdes taules de referència i valors normals de les proves de laboratori més habituals i, al final de cada volum, un extens i facilitador índex analític dels termes i les condicions clíniques continguts a l'obra.

Existeixen a la literatura científica altres tractats de medicina interna, alguns dels quals, com algunes obres de referència nord-americanes, es tradueixen regularment edició rere edició al castellà. És, doncs, fonamental, precisament per la caducitat a la qual abans feia esment, que els llibres es reeditin periòdicament. Alguns tractats han quedat obsolets justament per aquesta raó. Esperem que aquesta primera edició catalana del «Farreras-Rozman» tingui tants adeptes que provoqui la necessitat de publicar-ne una segona, tercera, quarta, cinquena... fins a *n* edicions.

Llengua i Ús

Richmond Student's Dictionary

Barcelona: Santillana,
1997. 640 pàg.

Autor

Pere Mayans Balcells
Departament d'Ensenyament

De vegades, fa la sensació que la cultura catalana s'ha bastit per la teulada, s'ha pensat més en una —a voltes suposada— gran volada intel·lectual, que no pas en les necessitats reals dels usuaris d'aquesta cultura i de la seva llengua.

Per això, no ens pot estranyar que bona part del professorat d'anglès de secundària es queixi de la falta de diccionaris d'anglès-català adreçats, precisament, als estudiants de secundària. Aquesta mancança moltes vegades es supleix amb la utilització de diccionaris que no són adients per a l'edat de l'alumnat o, senzillament, s'opta per diccionaris d'anglès-castellà. No cal dir que, a més,

aquesta és una de les excuses preferides dels professors que no han entès (o no han volgut entendre) que el català és la llengua vehicular de l'ensenyament a Catalunya i que, per tant, la llengua auxiliar que s'ha de fer servir en les classes de llengua estrangera ha de ser la llengua catalana.

És justament en aquest sentit que ens hem de felicitar per l'aparició de diccionaris com el *Richmond Student's Dictionary*. D'entrada, el diccionari ha estat pensat per a catalanoparlants que aprenen anglès, la qual cosa és una característica innovadora en lexicografia en general, ja que totes les entrades, siguin de català o d'anglès, han estat redactades per

ajudar l'usuari català. El diccionari, a més, s'adreça bàsicament a alumnes de secundària, fet que condiciona la selecció d'entrades, els exemples i el llenguatge de les explicacions, pensades perquè siguin fàcils d'entendre, sense que això signifiqui caure en simplificacions excessives.

El *Richmond Student's Dictionary* consta de més de cinquanta-cinc mil mots i frases. Les entrades inclouen milers d'exemples que permeten veure l'ús dels mots en un context determinat. No cal dir que aquesta és una de les aportacions més interessants d'aquest diccionari i, sens dubte, una de les feines més difícils de resoldre, ja que ha obligat l'equip de redacció a

filat molt prim en les traduccions. Quan es tradueix en un context és quan t'adones que les solucions a mitges no són solucions bones.

L'obra consta també de setze pàgines d'informació cultural sobre el món anglosaxó i de vint-i-vuit pàgines d'apèndixs en català. En aquests apèndixs hi ha informació sobre la gramàtica anglesa, sobre l'anglès americà, hi ha exemples de cartes en anglès, il·lustracions temàtiques i mapes de la Gran Bretanya i els Estats Units. Finalment, en totes les entrades angleses s'inclou la transcripció fonètica.

L'obra ha estat dirigida des d'Oxford per un jove filòleg barceloní, Rafael Alarcon, establert, des de fa força anys, a Anglaterra i amb molta experiència lexicogràfica. Gràcies a les noves tecnologies ha estat possible treballar

amb una base de dades constantment actualitzada i amb redactors treballant a diversos indrets de la Gran Bretanya i dels Països Catalans. En l'equip, format per catalans i per anglesos, s'ha conjuntat l'experiència en el camp de la realització de diccionaris amb l'experiència docent. Així, podem trobar lexicògrafs, professors universitaris i d'ensenyament secundari, especialistes en normalització lingüística i en terminologia... Un equip jove que esperem que tingui continuïtat i que, com que ja han sabut bastir l'edifici des dels fonaments, desitjaríem que aviat —un terme un xic relatiu a l'hora de fer diccionaris— pugui oferir una obra destinada, per exemple, a un públic més especialista. És així com farem del català una llengua normal, fent allò que han fet o fan les cultures «normals».

En definitiva, el *Richmond Student's Dictionary* és una obra interessant per a l'alumnat i per al professorat d'ensenyament secundari. A partir d'ara ningú no podrà dir que no fa servir el català com a llengua auxiliar de l'aprenentatge de l'anglès perquè no disposa de materials adients en la nostra llengua; en tot cas caldrà que busqui altres excuses de mal pagador.

10 exàmens de nivell B de català. Barcelona: Teide, 1997.

ISBN 84-307-3366-3

10 exàmens de nivell C de català. Barcelona: Teide, 1997.

ISBN 84-307-3368-X

L'editorial Teide presenta dos llibres que contenen cadascun deu mostres d'exàmens, un del nivell B i l'altre del nivell C, que segueixen la mateixa estructura de les proves que ha utilitzat fins ara la Junta Permanent de Català. Cada mostra consta de sis apartats: escoltar, llegir comprensivament, llengua i societat, escriure, gramàtica i llegir en veu alta i parlar. Amb la pràctica dels exercicis que componen cada una de les mostres, l'usuari podrà conèixer l'estructura de la prova, de quina manera haurà de demostrar els seus coneixements de llengua i quin és el nivell de competència general a què ha arribat en l'ús de la llengua.

ALBEROLA, P. [et al.]. *Comunicar la ciència. Teoria i pràctica dels llenguatges d'especialitat*. Picanya: Bul·lent, 1996.

ISBN 84-89663-09-2

ARRUFAT I MILLAN, T.; PLA I BENET, M. A. *Manual per a les arts gràfiques*. Lleida: Consorci per a la Normalització Lingüística. Centre de Normalització Lingüística de Lleida, 1997.

BADIA, J.; BALCELLS, J. *Poesia*. Barcelona: Castellnou, 1997.

ISBN 84-8287-334-X

BALCELLS, J.; BERGUA, N. *Gramàtica de batalla*. Barcelona: Castellnou, 1997.

ISBN 84-8287-337-7

FERNÁNDEZ, J. *La publicitat*. Barcelona: Castellnou, 1996.

ISBN 84-8287-057-2

PUIG, I. *Parlar com un llibre*. Barcelona: Castellnou, 1997.

ISBN 84-8287-335-0

Aquests llibres pertanyen a la col·lecció «Crèdits Variables Secundària. Àrea de Llengua i Literatura». Tot i que els materials d'aquesta col·lecció van adreçats als alumnes de secundària (el títol així ho indica), considerem que poden ser també un bon material per als cursos de llengua catalana per a adults, ja que proposen treballar continguts gramaticals i textuals

de llengua oral i escrita. En tot cas, caldrà fer l'adaptació de les activitats que es cregui convenient.

BADIA, J. [et al.]. *Llengua catalana i literatura 1. Batxillerat*. Barcelona: Castellnou, 1997.

ISBN 84-8287-239-7

Aquest llibre recull dos crèdits, de llengua i literatura, del primer nivell de batxillerat. Cada crèdit es compon de tres seccions: «La llengua en acció», «Reflexió sobre la llengua» i «El discurs literari». Tot i que les tres seccions ens aporten activitats interessants, voldríem destacar la secció «La llengua en acció», que ofereix propostes sobre models de discursos amb informació teòrica i activitats per treballar, entre d'altres, continguts textuals.

CAPÓ FRAU, J.; VEIGA FERNÁNDEZ, M. *Abreviacions* [Document revisat i aprovat per la Comissió Assessoria de Llenguatge Administratiu]. Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament de Cultura, 1997. (Criteris Lingüístics; 2)

ISBN 84-393-4285-3

Llengua i Ús

Bibliografia